

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И С К А Н Е

ОТ ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На основание чл. 150, ал. 1 във връзка с чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията на Република България за задължително тълкуване на разпоредбата на чл. 129, ал. 6 от Конституцията на Република България

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Моля, Конституционният съд да даде задължително тълкуване на разпоредбата на чл. 129, ал. 6 от Конституцията на Република България, като отговори на следния въпрос:

Какъв е обхватът на израза „с право на повторно назначаване” и дали точното му съдържание включва възможност за назначаване до два мандата (включително) за целия професионален стаж на магистрата и независимо дали в един и същ, или в различни органи на съдебната власт?

I. Налице е необходимост от тълкуване, за да се избегне непоследователно и противоречиво прилагане на конституционната разпоредба. Съществува практика, която сочи на нееднозначно разбиране на вложеното в нея съдържание:

1. Според едното схващане, действителният ѝ смисъл ограничава надхвърлянето на два мандата в един и същ орган на съдебната власт и не

предвижда ограничение за назначаване на същия магистрат като административен ръководител в друг орган на съдебната власт¹.

Според другото разбиране, цитираната уредба допуска два последователни мандата за целия професионален стаж на магистрата – назначаване на ръководна длъжност за пет години с право на повторно назначаване, независимо дали в един или повече органи на съдебната власт².

2. Ясното определяне на съдържанието на конституционната норма чрез задължително тълкуване от Конституционния съд има важно за правната система значение. То би създадо необходимата гаранция за вземане на последователни и непротиворечиви кадрови решения от страна на колегиите при Висшия съдебен съвет при избор на административни ръководители.

По изложените съображения моля да приемете, че искането е допустимо и е налице правен интерес от тълкуване.

II. Съобразно постоянната практика на Конституционния съд, излагам разбирането си за съдържанието на нормата на чл. 129, ал. 6 КРБ, която се нуждае от тълкуване.

1. Редакцията на конституционната разпоредба („ръководната длъжност“) и актуалната законова уредба, която е предвидила изрично, че длъжностите административен ръководител на съд и прокуратура може да се заемат не повече от два мандата *в един и същ орган на съдебната власт* (чл. 167, ал. 5 от Закона за съдебната власт), дават основания за подкрепа на първата застъпена теза.

В текста на Конституцията прилагателното „ръководната“ (длъжност) е използвано членувано. Това означава, че забраната за заемане на повече от два последователни мандата касае една и съща длъжност „административен ръководител“ на един и същ орган на съдебната власт, а не всяка ръководна длъжност в орган на съдебната власт.

За това считам, че разпоредбата на чл. 129, ал. 6 КРБ не забранява на магистрат, който е заемал ръководна длъжност в един орган на съдебната власт

¹ Съгласно Решение № 9889/25.07.2017 г. на ВАС по адм. дело № 7294/15 г., VI о. „възможното продължение на израза „с право на повторно назначаване“ в разпоредбата на чл. 129, ал. 6 КРБ законодателят е счел като подразбиращо се (имплицитно) и поради това се е въздържал да посочи изрично, че се касае за същата ръководна длъжност. Това той е постигнал членувайки прилагателното „ръководна“ с определителния член „-та“, с което се цели да се подчертае, че съществителното име „длъжност“ е вече познато – във всеки конкретен случай то е от изброените в чл. 167, ал. 1 ЗСВ“, както и „повторно назначаване“ в хипотезата на чл. 129, ал. 6 КРБ е това, което може да се извърши за втори път на същата ръководна длъжност, защото назначаването на друга, макар също ръководна длъжност, е друго назначаване и поради това не може да бъде повторно“.

В същата насока е и Решение № 8013/12.06.2014 г. на ВАС по адм. дело № 2691/14 г., VI о.

² Решение на Съдийската колегия на ВСС (т. 1 от протокол № 42/17.10.2017 г.), с което на основание чл. 129, ал. 6 КРБ магистрат не е допуснат до участие в процедура за избор за заемане на длъжността „административен ръководител – председател“ на Районен съд. Мотивите (стр. 4 от протокола) са, че „забраната за трети мандат важи тогава, когато съответният кандидат е участвал, е бил избран, повече от веднъж на позицията административен ръководител“.

два последователни мандата, впоследствие да се кандидатира (и да заеме) друга ръководна длъжност в друг орган на съдебната власт. Правилното ѝ тълкуване води до извод, че магистратите имат право на два последователни мандата като административни ръководители във всеки орган на съдебната власт.

2. Разпоредбата на чл. 129, ал. 6 от Конституцията определя петгодишен мандат на административните ръководители в органите на съдебната власт (без председателите на ВКС и ВАС и главния прокурор) с право на повторно назначаване. Мотивите за конституционната промяна през 2003 г., когато е приета разпоредбата (като ал. 5), не спомагат в достатъчна степен за разкриването на точния смисъл³. Тази норма е била предмет на различни тълкувания⁴, а и на няколко произнасяния на Конституционния съд (КС) по искания за установяване на противоречието с нея на текстове от Закона за съдебната власт, като са засягани различни аспекти на съдържанието ѝ.

Конституционният съд е обсъждал в свои решения редица въпроси по отношение на мандата в органите на съдебната власт – относно същността му, не/възможността да се прекратява предсрочно и пр. Така в мотивите си към Решение № 13/15.12.2010 г. по к.д. № 12/2010 г., КС е посочил, че по отношение на административния ръководител в органите на съдебната власт е прието „комбинирано решаване на въпросите за мандата – в Конституцията и в ЗСВ. Законната уредба се изгражда съобразно конституционните положения на чл. 129, ал. 2, чл. 130, ал. 6, чл. 131, чл. 132а от (вж. и Решение № 8 от 2006 г. по к.д. № 7 от 2006 г., Решение № 8 от 2007 г. по к.д. № 5 от 2007 г.)“. Очевидно КС приема, че мандатът на административния ръководител на орган на съдебната власт (по аналогия с указаното за председателите на ВКС, ВАС и главния прокурор) се урежда както от Конституцията – чл. 129, ал. 2 и ал. 6, така и от закона, на основата на генералната делегация, направена чрез чл. 133 от Конституцията.

Към момента спорен остава въпросът, ограничава ли чл. 129, ал. 6 от Конституцията възможността един магистрат през кариерата си да бъде назначен само за един мандат за административен ръководител в органите на съдебната власт с право на повторно назначаване, след което няма право да бъде назначаван за административен ръководител в съдебната система, или предвиденото важи само за един орган на съдебната власт.

³ Вж. Проект на Закон за изменение и допълнение на Конституцията на Република България № 354-01-76 от 25.03.2003 г.

⁴ Решение № 1/07.03.2006 г. по к.д. № 8/2005 г. на КС относно невъзможността да се удължава срокът на мандатите, Решение № 4/21.04.2005 г. по к.д. № 11/2004 г. и др.

съображения, моля да постановите решение, с което точно тълкуване на чл. 129, ал. 6 КРБ, а именно какъв е „с право на повторно назначаване“ и дали точното му тълкуване да дава възможност за назначаване до два мандата за професионален стаж на магистрата и независимо от това в различни органи на съдебната власт.

Получаващите като заинтересовани страни по делото Народното събрание, Министерския съвет, Министерството на правосъдието, Конституционен съд, Върховния административен съд, Висшия съдебен съвет и Конституционен съвет.

8, ал. ~~5~~ ПОДКС, прилагам преписи от искането за назначаване на заинтересовани институции.

ИРИДА ЦАЦАРОВА
ВЪНШЕН ПРОКУРОР НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ